

CVIČEBNÍ LISTY.

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 11.

ROČNÍK V.

Úlohy z praktického výcviku.

Major Quido Matoušek,

škola pro výchovu důstojníků v záloze
pěšího vojska v Košicích.

Boj malých pěších jednotek.

(Pokračování.)

1. cvičení.

Cvičení družstva v samostatném úkolu.*)

A. Předmět cvičení.

Přibližovací pochod družstva v čelním sledu (dotyková hlídka) na velkou vzdálenost.

B. Osnova cvičení.

Aplikace článků Cvičebního řádu 279, 613, 618, 634 a 751.

C. Účel cvičení.

Jest studovati:

- a) Rozčlenění dotykové hlídky,
- b) rozkazy velitele družstva a rojů,
- c) postup dotykové hlídky na velkou vzdálenost,
- d) vzájemné zajištění obou rojů,
- e) změny tvarů,
- f) zjistiti nebezpečná a podezřelá místa.

D. Terén.

K těmto cvičením zvolíme vlnitý terén s četnými skryty, úvozy, osamělými domy.

Protože však terén nevyhovuje vždy všem požadavkům, je často nutno rozdělit cvičení na jednotlivé fáze.

E. Zvolený terén — (viz náčrt).

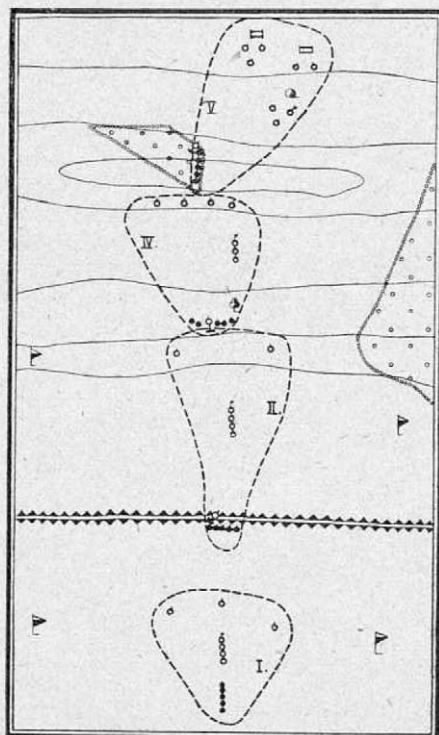
F. Objasnění zásad a způsobu provedení.

Družstva, která se pohybují v 1. sledu proti nepříteli, mají za úkol chrániti zadní jednotky před překvapením nepřítelem. Svůj úkol plní tím, že nepřítele vyhledávají a určují jeho rozložení a sílu. Celá tato činnost se nazývá zjednávaní dotyku — a družstva podle toho dotykujími hlídkami.

Družstva, dotykové hlídky, pohybují se pokud možno v zástupu, jedině s tím rozdílem, že svůj nejcennější majetek, samočinnou zbraň, kryjí úderným rojem, a ani úderný roj nejde kupředu slepě v zá-

*) Autorem cvičení jest kpt. Vlček školy pro výchovu důstojníků v záloze pěšího vojska v Košicích.

stupu, nýbrž vysílá před sebe patrače, jejichž počet není stejný. Na větší vzdálenost od nepřítele není tak velké nebezpečí z překvapení početnějším nepřítelem, proto ani počet patračů není velký. Dva až tři úplně postačí. To však platí jen v terénu přehledném. V terénu s četnými nebo rozsáhlými skryty může i několik málo odvážlivců nepřítele způsobiti překvapením značný zmatek a proto zajištění bude vždy důkladnější.

Patrači jsou rozvinuti na dostatečné šířce, aby udrželi spojení s patrači sousedních hlídek. Postupují s puškou v ruce, hotovi k palbě. Řídí se podle vedoucího patrače, který dává pozor na znamení svého velitele, prohlíží úkryty ve směru pochodu, hlásí podezřelá místa, překážky, odpory a pod., jak se postupně objevují. Pozorují terén, kterým mají projíti při následujícím přískoku, a rychle se přemísťují s jednoho pozorovacího bodu na druhý. Jejich postup musí býti rychlý, aby nebrzdil pochodu zadních sledů.

Velitel družstva je odpověden za ruch postupu, i nedovolí, aby ho patrači zvolnili bez vážného důvodu.

Úloha patračů je velmi namáhavá, proto je velitel vystřídává co nejčastěji, zařídí směnu v úderném roji a je-li třeba, užije též pomocníků střeleckého roje.

Za patrači postupuje střelecký roj. Je v zástupu a připraven k palbě, aby byl stále po ruce a mohl býti zasazen na výhodném střeleckém stanovišti.

O vzdálenosti mezi oběma roji praví Cvičební řád pro pěší vojska, čl. 613: „Podle terénu postupují úderníci na větší neb menší

vzdálenost od střeleckého roje, ale jsou mu vždycky tak blízko, aby velitel družstva mohl oběma rojům veleť.

Ustanovení Cvičebního řádu pojednává, zdá se nám, o věci z opačného hlediska, neboť velitel družstva vede hlídku, jest tedy jeho místo u úderného roje, čímž jest velení tohoto roje zajištěno. Z toho vyplývá, že se postup úderného roje nebude řídit rojem střeleckým, nýbrž naopak, postupem patračů, kteří jej musí zařídit tak, aby nezdržovaly pochod dalších částí.

Co se týče vzdálenosti, praví Cvičební řád, že jsou oba roje tak blízko, aby mohl velitel družstva oběma veleť, jinak řečeno, aby je mohl ovládati.

Vzdálenost dotykových hlídek mezi sebou a jejich veliteli od velitele čtyř klade velké požadavky na samostatnost velitele dotykové hlídky. Mimo počáteční rozkaz a určení dalších směrů a postupových cílů nedostane pravidelně bližších pokynů pro splnění své úlohy. Bude tedy odkázán sám na sebe při řešení všech problémů, které se vyskytnou za pohybu z jednoho cíle na druhý.

Veleť hlasem by nedovolilo příliš velkou vzdálenost mezi roji, proto většinu rozkazů dáváme předem a potom smluvenými znameními.

Mimoto jest vzdálenost ohraničena dohledem, takže v nepřehledném terénu bude jen na dohled, ve volném se nepoměrně zvýší. Pravidelně běheme zde v počet vzdálenost 15 kroků, avšak v určitých případech můžeme ji dočasně prodloužit až pokud samočinná zbraň zajišťuje účinnou ochranu patračům.

Za postupu může se objevit nepřátelský letec, který pátrá po terénu, aby zjistil náš postup, síly a sestavu, čemuž s naší strany musí být zabráněno.

Pokud jednotka nebyla spatřena letadlem, jest nejlepším prostředkem, aby unikla pozorování, zachovati úplnou nehybnost. Při tom je nutno zaujmouti takovou polohu, která poskytuje pozorování s letadla nejmenší plochy po dobu letu letadla nad jednotkou (tři až pět minut).

Jestliže jednotka byla již letadlem spatřena, nebo vyžaduje-li její úloha, aby postupovala bez zastávky, je nutno, aby pokračovala v postupu. Nebezpečí ztrát se pohybem nezvětší, neboť se zvětší rozstupy a vzdálenosti mezi jednotlivci.

G. Poučení pro značkáře.

Sousední družstva: Voj. K. a B., vezměte si každý bělomodrý praporek a postupujte přibližně 100—120 kroků vpravo a vlevo od cvičícího družstva se vztyčeným praporkem, aby vás bylo dobře vidět. Postup svůj zaříďte podle postupu cvičícího družstva, abyste byli stále na stejné výši.

Dávejte kromě toho dobrý pozor na mně, abych mohl event. dát vám znamení k postupu neb k zastavení.

Znamení budu vám dávatí bílomodrým praporkem.

H. N á m ě t.

Nepřítel jest hlášen asi na 8 km v tomto směru.

Naše četa sama v prvním sledu roty má za úkol zajistiti postup roty a zjednotiti dotyk s nepřítelem.

Naše družstvo jest střední.

P o z n á m k y k e c v i č e n í.

Cvičící družstvo jest samo v prvním sledu čtyř. Dotykové hlídky sousedních čet jsou značkovány bílými praporky.

Desátník se pohybuje za družstvem asi na vzdálenost 250 kroků a představuje velitele čety.

Nepřátelské letadlo jest značkováno červenou raketou — výstřel zelené rakety znamená, že letadlo odletělo.

Začátek cvičení: (znamení pišťalou) —.

Zastavení cvičení: (— — —).

Konec cvičení: (— . . . —).

J. Průběh cvičení.

Velitel čety vyzývá rozkaz k postupu:

Rozkaz velitele čety:

Zprávy o nepříteli: Nepřítel asi 8 km v tomto směru.

Naše četa v prvním sledu roty má za úkol zajistit postup a zjednatí dotyk s nepřítelem.

Tvar: V družstvu rozstup 150.

Cíl: První cíl terénní vlna 800 kroků před námi.

Jdu za středním družstvem.

Velitelé družstva a roju:

Situace: Nepřítel asi na 8 km v tomto směru (ukáží).

Úloha: Družstvo má zjednatí dotyk s nepřítelem.

Tvar: Úderný roj jako patrači, střelecký roj 100 kroků za námi.

Směr: Osamělý strom na hřebetě.

Cíl: První cíl — terénní vlna asi 800 kroků před námi, kterou nepřecházejte.

Já jdu s úderným rojem.

Rozkaz velitele úderného roje:

Voj. X směr osamocený strom

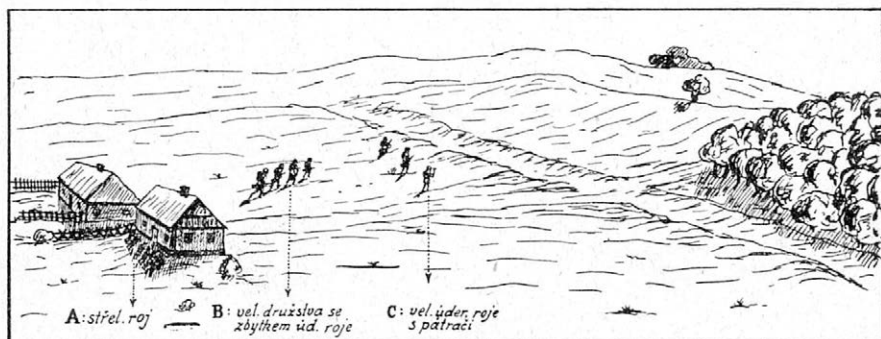
Voj. Z 60 kroků vpravo

Voj. Y 60 kroků vlevo.

Ostatní za mnou v zástupu.

Rozkaz velitele střeleckého roje:

Za mnou!

Členění družstva v dotykovou hlídku.

2. konkrétní případ.

Patrači se blíží k terénní vlně, střelecký roj dosáhl náspu.

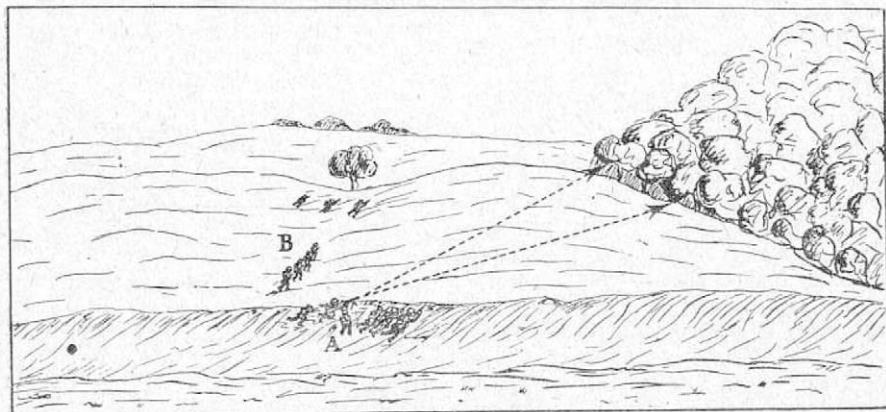
Rozkaz velitele střeleckého roje.

Napravo v přič — okraj lesa — 400.

(Velitel střeleckého roje ze své iniciativy zajišťuje patrače, ohrožené nebezpečnou blízkostí lesa vpravo, pokud sousední dotykové hlídky nevniknou do lesa.)

Poté: Vchod!

(Rychlým postupem se hledí přiblížit k údernému roji na hřebenu bez zřetele k vzdálenosti stanovené velitelem dotykové hlídky.)

3. konkrétní případ.

Za přesunu střeleckého roje vystřelí cvičitel červenou raketu (letec).

Rozkazy velitelů:

K zemi! nebo V klek!

Cvičitel po krátké chvíli vystřelí zelenou raketu (znamená letec odletěl)

Rozkazy velitelů střeleckého roje:

V chod!

4. konkrétní případ.

Družstvo dosáhlo 1. postupného cíle a má postupovati na druhou terénní vlnu. Oba roje kryty hřebenem jsou blízko sebe.

Rozkaz velitele družstva:

Úderný roj: Postupujte na druhou terénní vlnu — Směr lesík.

Střelecký roj: Zajištěte postup úderného roje. Pokračujte v postupu na moje znamení.

Já jdu s úderným rojem.

Velitel družstva dává smluvené znamení veliteli střeleckého roje: Vchod!

Rozkaz velitele úderného roje:

Voj. N. zesilte patrače vpředu.
Vpřed! Voj. M se mnou!

Rozkaz velitele střeleckého roje:

K palbě — okraj lesíka — 400!

5. konkrétní případ.

Družstvo dosáhlo lesíka. Pátrači stanuli na protějším okraji, zbytek úderného roje a celý střelecký roj se krytí přiblížili těsně k nim. V nížní ve směru postupu jsou dvě stavení.

Rozkaz velitele družstva:

Úderný roj, prohlédněte oba domy a postupujte na další terénní vlnu.

Střelecký roj zajištěte postup úderného roje.

Já jdu s úderným rojem.

Rozkaz velitele úderného roje:

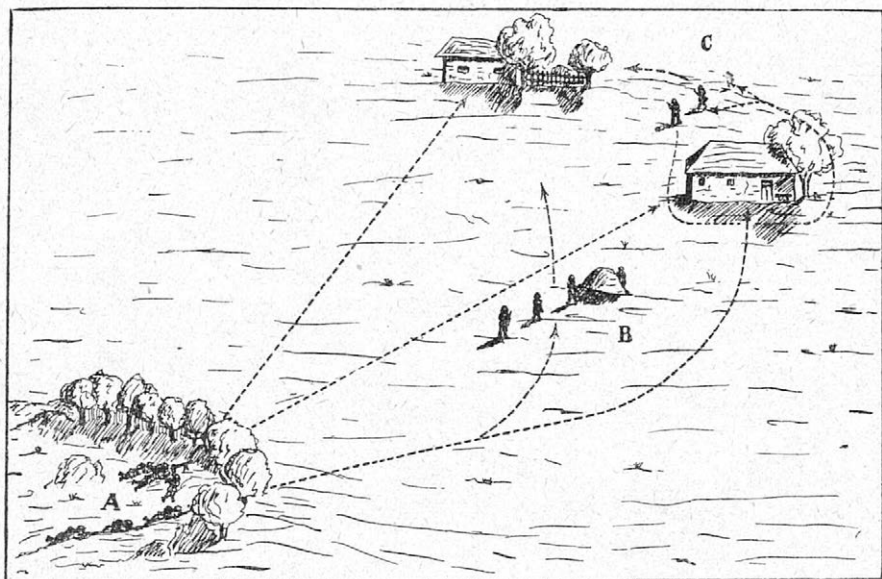
Voj. X, Y, Z, prohlédněte oba domky. Postup zajištěn jest střeleckým rojem.

Rozkaz velitele střeleckého roje:

K palbě — krajní levý domek — 300!

6. konkrétní případ:

Patrači dávají znamení, že domky nejsou obsazeny. Následuje postup střeleckého roje.

Konec cvičení.

Následuje krátká rozprava, ve které podrobíme kritice hlavní činnost nepřítele.

Získané poznatky shrneme v resumé:

Činnost dotykové hlídky jest zosobněna v jejím veliteli. On určuje patračům cíle, kterých mají dosáhnouti, a místa, která mají prohledati.

Za pohybu neřídí pochod hlídky přesně po vytknuté směrové linii, naopak činí menší odchylky, aby využil terénu ku krytému postupu a prohledal všechna podezřelá místa. Jen ten úkryt je pro zadní sledy bezpečný, kterým prošli patrači dotykové hlídky.

Vysílá-li velitel dotykové hlídky patrače prohledati nebezpečná místa, musí jejich odvahu podepřítí opatřením, které jim zajišťuje ochranu.

Zařídí to tím, že umístí lehký kulomet v pohotovosti s výstřelem na nebezpečné místo a nechá jej tam tak dlouho, dokud patrači neprovedou svého úkolu.

Tímto opatřením dostane pohyb dotykové hlídky zvláštní ráz, podobný pohybu píďalky. Napřed se posune kupředu pozorně přední část, tykadly ohmatá nové místo, zachytí se na něm a přitáhne zadní část.

Vzdálenosti, na které se může úderný roj odvážit před střelecký, nelze číselně stanovit. Musí tu býti zachována zásada hloubkového rozpětí, ale nesmí býti překročena mez účinné podpory samočinnou zbraní. V určitých případech a za zvláště příznivých podmínek bude tato vzdálenost přechodně značně velká.

Pohyb dotykové hlídky řídí její velitel rozkazy a smluvnými znameními.

Poznámky pro instruktora.

Vůdčí myšlenkou celého cvičení jest osamostatnění co nejvíce velitele družstva.

Proto volíme takový tvar čety, v kterém by samostatnost co nejvíce vynikla. Velitele čety umístíme na větší vzdálenost vzadu (může býti značkován poddůstojníkem), aby velitel družstva mohl poznávati obtíže spojení se svým velitelem a neobracel se k němu o radu při každé změně situace.

Příště dále.

Příprava pro Válečnou školu.

Otázky z letošních ústních přijímacích zkoušek.

Podplukovník gen. štábu S. Nalot:

Otázky z taktiky pěchoty.*)

(Spec. mapy Turnov č. 3754, Mladá Boleslav č. 3854.)

Námět č. 5.

Červené 10. divisi se dne 2. července podařilo vejíti v dotyk s hlavní posicí modrých nepřátelských vojsk na čáře, kterou přibližně udává silnice Bakow—Kněžmost (Fürstenbruck).

Velitel 10. divise dostal rozkaz, aby ráno 4. července na tuto posici útočil.

Jako posila mu byly přiděleny 1 pluk lehk. dělostřelectva a 2 oddíly hrubého dělostřelectva.

Výtah z jeho všeob. op. rozkazu pro útok:

Myšlenka manévru: těžiště útoku vpravo (na západě).

Sestava: brigády vedle sebe: 19. vpravo, 20. vlevo, 1 prapor 20. brigády bude v divisi záloze na jih od Mnichova Hradiště.

Východní základna: železnice.

Dělpodpora: 19. brig.: 4 oddíly přímé podpory,

20. brig.: 2 oddíly přímé podpory.

Postupné cíle: viz mapu 1:75.000, oranžové čáry. (1. cíl linie Bába trig. 360 — kóta 233 na v. od Ober Stakor — kóta 242 — jižní okraj Auhelnitz rybník na jih od Wobrubetz Wald cíp lesa 600 m na svv. od koty 236; 2. cíl: linie polní cesta z Kosmonos do Wal — sev. okraj Auhelnitz rybník na jih od Wobrubetz Wald cíp lesa 600 m na polní cesta z Mladé Boleslavě do Plas — křižovatka silnic 400 m na j. od Plas — jižní okraj Žitnovsi [Judendorf] — písm. s od E. St. Březno-Žitnoves).

Otázka č. 19.

Velitel 19. brigády umístil pluky vedle sebe.

Rozkaz velitele pravého pluku pro útok dne 4. července.

Hranice pásma činnosti obou brigád viz na mapě 1:75.000; čáry fialové. [Záp. hranice 19. brigády: písmena s od Wesela — křižovatka silnic 600 m na záp. od koty 242 Kalwarka B. — kaplička 400 m na záp. od koty 249 Jezírek B. — Bába trig. 360 (mimo). — Ober Stakor (v.to) — Chaloupka v.to — vých. okraj Dolanek a Repow — kříž 343

*) Viz též č. 10 Cvič. Listů.

na záp. od Bojetitz; vých. hranice 19. brig. (zároveň záp. hranice 20. brigády): Buda (pro 19. brig.) — kóta 226, 1 km na záp. od Nasilnitz (pro 20. brig.) — kóta 242, 1 km na záp. od Auhelnitz (pro 20. brig.) písm. **d** (první) od Judendorf — písm. **v** od Holevřchy — záp. okraj Čtiměřitz (pro 20. brig.); vých. hranice 20. brigády: vých. okraj Bošina — kóta 239, 1 km na j. z. od Kněžmostu (mimo) — písm. **r** od Kopernitz — písm. **t** od Auhelnitz — písm. **u** od Sukorad — kóta 212 Wiesenlager — kóta 271, 1 km na j. v. od Března — písm. **ll** od J. H. Holl, 1 km na s. z. od Žerčitz.]

Fronta pluku asi 1 km.

O t á z k a č í s. 20.

Velitel 19. brig. umístil pluky vedle sebe.

Rozkaz velitele levého pluku pro útok dne 4. července.

Hranice pásma činnosti obou brigád viz. na mapě 1:75.000: čáry fialové. (Viz zde ot. č. 19.) Fronta p. pluku asi 1 km.

O t á z k a č í s. 21.

Velitel 20. brig. umístil pluky vedle sebe.

Hranice pásma činnosti obou brigád viz. na mapě 1:75.000: čáry fialové. (Viz zde ot. č. 19.)

Rozkaz velitele pravého pluku (3 prapory) pro útok 4. července. Šířka pluk. úseku: asi 1 km.

O t á z k a č í s. 22.

Velitel 20. brig. umístil pluky vedle sebe.

Hranice pásma činnosti obou brigád viz. na mapě 1:75.000: čáry fialové. (Viz zde ot. č. 19.)

Rozkaz velitele levého pluku (2 prapory) pro útok dne 4. července.

Šířka pluk. úseku: asi 1.200 m.

O t á z k a č í s. 23.

Velitel pravého pluku 20. brigády dal 2 prapory do prvního sledu. (Hranice brigády viz ot. č. 19.) Fronta pluku asi 1000 m.

Stanovití pásmo činnosti a rozkaz velitele pravého praporu pro útok dne 4. července.

O t á z k a č í s. 24.

Velitel pravého pluku 20. brigády dal 2 prapory do 1. sledu. (Hranice brigády viz ot. č. 19.) Fronta pluku asi 1 km.

Rozkaz velitele levého praporu pro útok dne 4. července. Jeho pásmo činnosti stanoví kandidát.

O t á z k a č í s. 25.

Velitel levého pluku 20. brigády dal 2 prapory do 1. sledu. (Hranice brigády viz ot. č. 19.)

Stanovití pásmo činnosti a rozkaz velitele pravého praporu pro útok dne 4. července.

O t á z k a č í s. 26.

Velitel levého pluku 20. brigády dal 2 prapory do 1. sledu. (Hranice brigády viz ot. č. 19.)

Stanovití jejich pásma činnosti a dáti rozkaz velitele levého praporu pro útok dne 4. července.

Námět čís. 6.

1. modrá divise včleněná, přicházející od jihu, zařizuje se dne 1. července v obranné posici s frontou k severu takto:

Hlavní posice: přední hranice je přibližně naznačena čarou Fasanerie, Zajezd, Nasilnitz, Chlumin a je hájena 3 pluky, z nichž každý má 2 prapory v 1. sledu.

Krycí posice: na čáře Ptyrow, trig. 308, Velká Horka, Bošín a je hájena 3 prapory.

Úsek 1. modré divise: Viz mapu 1:75.000, záp. hranice, levá fialová čára (viz zde záp. hranici červené 19. brigády v otázce č. 19); vých. hranice červená čára (linie kóta 283, 2 km na vých. od Bošína — písm. 1 od Skalka, 1 km na vých. od Kněžmostu — písm. r od Wobora, 2 km na jih od Wobrubetz — E. St. Lang Lhota v to).

Hranice pluk. úseků na hlavní posici: viz na mapě 1:75.000 střední fialové čáry (viz hranice červené 20. brigády v otázce č. 19).

Hranice praporů na krycí posici: mezi levým a středním praporem: čára vedoucí od sev. k jihu přes kotu 297;

mezi pravým a středním praporem: fialová čára přes Bošín (viz východní hranice červené 20. brigády v otázce č. 19).

Gros nepř. sil, přicházejících ze severu, dosáhlo 1. července okolí Bhm. Aicha (Český Dub).

Otázka čís. 27.

Rozkaz pro obranu, který vydal velitel středního praporu na krycí posici.

Otázka čís. 28.

Rozkaz pro obranu hlavní posice vydaný velitelem pravého praporu levého pluku. Fronta praporu asi 1200 m.

Otázka čís. 29.

Rozkaz pro obranu hlavní posice daný velitelem levého praporu středního pluku. Fronta praporu asi 1100 m.

Otázka čís. 30.

Rozkaz pro obranu hlavní posice daný velitelem pravého praporu středního pluku. Fronta praporu asi 1100 m.

Otázka čís. 31.

Rozkaz pro obranu hlavní posice daný velitelem levého praporu pravého pluku. Fronta praporu asi 1000 m.

Otázka čís. 32.

Užití záložního praporu levého pluku. Rozkaz, který mu dal velitel pluku.

Otázka čís. 33.

Užití záložního praporu středního pluku. Rozkaz, který mu dal velitel pluku.

Otázka čís. 34.

Užití záložního praporu pravého pluku. Rozkaz, který mu dal velitel pluku.

Štábní kapitán gen. št. Rudolf Kučera:

Řešení otázek z taktiky jezdeckva.

Řešení 2. otázky.

ad A.

„Jezdecktvo má za úlohu opatrovati zprávy, bojovati a účastniti se při zjednávání spojení.

Jezdecktvo hledá nepřítele, zjišťuje situaci jeho předních jednotek a opatruje velitelství potřebné zprávy, chrání vyšší jednotky buď v čele a v bocích aneb jen v čele podle toho, jsou-li tyto jednotky osamoceny či v bočné spojitosti.

Jak při vyhledávání zpráv, tak při obraně jest jezdecktvu bojovati. Bojuje i přímo na bojišti právě tak jako pěchota.

Jezdecktvo se účastní při zjednávání spojení tím, že dodává buď jezdecké posly nebo celé taktické spojovací oddíly.

Koně dodávají jezdecktvu pohyblivosti; samočinné zbraně umožňují mu velkou mohutnost palby.

Kromě samočinných zbraní jest jezdecktvo vyzbrojeno puškou, šavlí a maskou proti plynům a jest opatřeno ženijním náčiním.

Jezdecktvo vykonává své úkoly dílem na koni, dílem pěšky. Boje se účastní obvykle pěšky. Boj na koni je možný jen malým jednotkám a za zvláštních okolností.

To, že jezdecktvo může kombinovati pohyblivost a mocný účinek palby, činí je v ý t ě č n o u z b r a n í p r o m a n é v r (G-V-stat' 4a).

Při provádění rokádoových pohybů za frontou bude se často používat jezdecktva jako masky nebo ke krytu v ústupových bojích.“ (G-V-Úvod.)

ad B.

(Pokračování úlohy z 1. otázky.)

Velitel přezvědného oddílu zopakoval před shromážděnými důstojníky, rotmistry a poddůstojníky rozbor prvků svého rozhodnutí (úkol — terén — zprávy o nepříteli — prostředky, které má k dispozici — povětrnostní poměry), vydá rozkaz, aby je provedl (G-V-80. čl.).

Vyskytuje se důležitá otázka, zda velitel, rozhodnuv se, jak hodlá úkol mu svěřený provést, může vydati jeden úplný rozkaz, nařizující provedení přezvědu dne D?

Abychom nebyli ani okamžik v pochybách, pospěšme si zodpovědět tuto otázku záporně. Bylo by chybou, abychom ve snaze, aby rozkaz velitele přezvědného oddílu nebyl kusý, snažili se vměstnati do rozkazu pro provedení této válečné operace vše, co nám nařídil nadřízený velitel a o čem jsme se rozhodli. Zaměňovali bychom tím chybně pouhý úmysl, jak zamýšlíme tuto operaci vést, s postupnými nařízeními pro provádění operace.

Vizme tedy, proč velitel přezvědného oddílu nemůže již večer dne D-1 vydati celkový rozkaz pro provedení přezvědu dne D:

Předně co se týče situace nepřítele, bere ji v počet tak, jak je mu známa podle posledních zpráv. Nepřítel však může přes noc svou situaci změnit do té míry, že veškeré naše výpočty, byť i sebe přesnější, zhatí. Velitel přezvědného oddílu přihlížel dále při svém rozhodnutí a při sestavování svého plánu k povětrnostním poměrům, jaké byly dne D-1. Byť i bral v počet různé možné změny, může

přece přes noc nastati tak důkladná změna těchto poměrů, že zmaří provedení jeho rozkazu, vydaného den před tím a týkajícího se celodenní operace dne D, zejména se zřením k spolupráci letectva, která nejvíce podléhá povětrnostním poměrům (G-V-108. čl.). Pro své obrněné automobily přihlížel ke stavu silnic, jaký je dne D-1; přes noc se však může strhnouti bouřka a liják, cesty budou blátivé a kluzké, brodů přes vodní toky nebude lze užití, mosty budou přílivem vod strženy a malé jinak bystřiny a potůčky budou překážkami, jež se dají jen obtížně překonat. Ani různé jiné nehody a příhody na cestě nejsou nikdy vyloučeny. Konečně žádný velitel nižší jednotky nemůže vydati podrobných rozkazů pro úkoly, které mají býti provedeny postupně za celý den. Mohl by tedy velitel přezvědného oddílu vydati jen směrnice a postupným prováděním operace pověřiti velitele podřízené jednotky? (V našem případě snad asi takto: „Normální eskadrona bude dne D prováděti průzkum a zajištění přezvědného oddílu; k podpoře jí přiděluji 1 kulometnou četu; druhá kulometná četa a četa obrněných automobilů zůstanou k mé dispozici. Hlášení odesílají mi po pochodové ose.)

I takové řešení bylo by chybné. Proč?

... „Každý velitel má úplnou a nedílnou pravomoc nad jednotkou, které velí. Tato pravomoc je mu svěřena pro jeho hodnotu a charakter a vztahuje se na celou jednotku bez výjimky. Velitel nemůže ji postoupiti ani se o ni dělit; učiní-li toho, dopustí se chyby.“ (G-V-4. čl.)

Vidíme tedy, že si musí velitel každého přezvědného oddílu sám uchováti vedení operace a že může a musí vydávati své rozkazy teprve postupně. (G-V-10. čl.): „Vedení operace záleží v tom, že velitel řídí její provádění podle počátečního pojetí. Vedení operace vyžaduje od velitele pevné vůle a stálého užívání jeho iniciativní (G-V-5. čl.) a jeho pravomoci (G-V-4. čl.).

Nevydá tedy velitel přezvědného oddílu dne D-1 kromě „Přípravného rozkazu“ (viz řešení úlohy v první otázce B) žádných rozkazů, či ano a jaké?

Především musí vydati rozkaz k odchodu přezvědného oddílu, t. j. k nástupu oddílu a pak musí podřízeným oznámiti své rozhodnutí, t. j. úmysl, jak hodlá provést úlohu dne D. Toto oznámení učiní ve formě rozkazu. A jak vydá tento rozkaz? Vydá jej podřízeným velitelům při jejich shromáždění zásadně ústně, neboť i pro něho platí ustanovení, které uvedl v „Přípravném rozkazu pro přezvědy“ (viz 1 B). Ústní rozkazy „potvrzují se dodatečně písemně, jakmile to situace dovolí“ (G-V-80. čl.). Tento písemný rozkaz bude zníti asi takto:

S. V., dne D-1 v 19 h.

Jezdecký pluk

Přezvědňý oddíl č. . . .

Č. j. . . .

Mapy: 1:75.000

Praha 3953

Benešov 4053

Všeobecný operační rozkaz pro přezvědy dne D.

1. Nepřítel je hlášen u Tábora. Podrobnějších zpráv o něm není.

2. Náš přezvědňý oddíl má za úkol přezvídati dne D ve všeobecném směru Kunratice—Poříčí—Benešov a do 8 h. zaslati hlášení ve

liteli jezdecké brigády o možnostech přechodů přes řeku Sázavu mezi Kostelcem a Čerčany.

3. Zamýšlím dosáhnouti postupně:

a) rychlým posunem nejdříve lesa Vysoká na jihovýchod od Dolních Jirčan,

b) dalším posunem zalesněných kopců Vlková,

c) odtud pak provést průzkum přechodů přes řeku Sázavu mezi Kostelcem a Čerčany,

d) řeku Sázavu v okolí Poříčí s hlavními silami a za jejich odpočinku provést průzkum na Benešov.

4. Přezvědný oddíl nastoupí zítra ve 3 h 20 min. na silnici Kunratice—Jesenice, směrem na západ, čelem proudu u zámku v tomto pořadí: četa obrněných automobilů, četa 1. normální eskadrony, 1 četa kulometné eskadrony, velitelské družstvo s pojítky a se spojkami, zbytek normální eskadrony, 2. kulometná četa.

5. Velitelé čet a velitel eskadrony očekávají mne ve 3 h 10 min. na silnici před hlavním vjezdem do zámku.

Dostane:

ppl. P. O.

velitel 1. normální eskadrony

velitel přezvědného

velitel $\frac{1}{2}$ kulometné eskadrony

oddílu čís...

velitel čtyř obrněných automobilů.

Po předeslaných úvahách nebylo by snad ani zapotřebí, abych znění tohoto rozkazu zvláště odůvodňoval. Pro náležité objasnění vysvětlím ještě, podle čeho stanovil velitel P. O. postupné posuny, čili proč zamýšlí právě takto provést svoji přezvědnou úlohu. Opakuji, že zamýšlí, neboť je to jen jeho úmysl, vyplývající z jeho počátečního pojetí operace. Zamýšlených posunů nestanovil jen tak nazdařbůh; vodítkem mu byly jediné, jako vždy, pravky každého rozhodnutí:

1. Úkol. Dostav za úkol, aby přezvídal ve všeobecném směru Kunratice—Poříčí—Benešov měl by snad tedy již z Kunratic prováděti podrobný průzkum četnými průzkumnými hlídkami a se svými hlavními silami vyčkati ještě v Kunraticích výsledek tohoto průzkumu alespoň z lesa Vysoká? Proč tak neučinil a proč začne s podrobným průzkumem teprve ze zalesněných kopců Vlková? Protože by se jinak nikam nedostal, neboť podrobný průzkum vyžaduje mnoho času, jelikož průzkumné hlídky jedouce mimo cesty a prohlédávající terén, mohou pracovati jen pomalu. Velitel brigády však žádá, aby mu do 8 hodin zaslal hlášení o možnostech přechodů přes řeku Sázavu mezi Kostelcem a Čerčany. Musí tedy tomuto požadavku přizpůsobiti svůj postup, neboť ví, že velitel jezdecké brigády nevyrazí dříve, dokud nebude mít zpráv o zmíněných přechodech. Z Kunratic do Poříčí na Sázavě je 25 km, tudíž pro jezdce asi $2\frac{1}{2}$ hodiny. V nejpříznivějším případě dorazí jezdec na Sázavu v 6 hodin; potřebují-li k průzkumu vodního toku a k dodání hlášení veliteli přezvědného oddílu i snad jen 1 hodiny, může velitel přezvědného oddílu odeslati své hlášení veliteli jezdecké brigády v 7 hodin. Aby toto hlášení bylo za 1 hodinu, t. j. v 8 hodin u velitele jezdecké brigády, nemůže ho odeslati koňmo jezdce, neboť jak jsme si vypočítali, potřebuje jezdec od řeky Sázavy k veliteli brigády aspoň $2\frac{1}{2}$ hodiny; donesl by tedy zprávu až v 9 hod. 30 min, čili s $1\frac{1}{2}$ hodinovým opožděním. Velitel přezvědného oddílu musí tedy odeslati hlášení o možnostech přechodů přes řeku Sázavu poštovními holuby, motocyklistou anebo i třeba obrněným automobilem, nebude-li z různých důvodů možno

toto hlášení odeslati radiotelegraficky (pro utajení přítomnosti přezvědného oddílu) anebo letcem (pro nepříznivé počasí a pod.). I naskytá se otázka, proč tedy velitel přezvědného oddílu neuložil ihned s počátku četě obrněných automobilů, aby sama provedla obhlídku přechodů přes Sázavu. Neučinil tak a nemohl tak učiniti ze dvojího důvodu. Jednak nesmíme obrněné automobily vysílati daleko samotné, bez jezdecké záštity, jestliže nejsme přímo nuceni vydati se nebezpečí, že je ztratíme, a jednak mohly by tuto úlohu provést jen kuse, neboť ze studia terénu vidíme, že by mohly průzkum řeky provést samy jen tam, kde jsou dobré silnice. A těch jest právě mezi Kostelcem a Čerčany poskrovnu.

2. Terén mezi Kunraticemi a Benešovem jest s počátku až k lesu Vysoká velmi přehledný a schůdný, potom až k zalesněnému kopcovitému pásmu Vlkové méně přehledný, odtud však až na Sázavu zcela nepřehledný a méně schůdný. Na jih od Sázavy k Benešovu jest opět přehlednější. Tyto okolnosti vedly také velitele přezvědného oddílu k tomu, aby začal s podrobným průzkumem četnými průzkumnými hlídkami teprve tam, kde sám se své pochodové osy daleko nevidí a kde lze nepřítele s jistotou očekávati.

3. Zprávy o nepříteli praví, že nepřítel je u Tábora. Může tedy velitel přezvědného oddílu skoro určitě předpokládati, že nenarazí na nepřítele v první třetině své cesty; musí však uvažovati o možnosti, že najde nepřítele na řece Sázavě. Proto nemůže tam poslati samotné obrněné automobily, které nepřítel může snadno zarazit na jediné silnici vedoucí ze severu k mostu v Poříčí a které nemohou tak jako jezdci podobnou překážku obejít anebo se jí obchvatem i zmocniti.

4. Vlastní situace dovoluje veliteli přezvědného oddílu, aby s počátku prováděl posuny hlubší a rychlejší; čím déle však bude na pochodu, tím méně bdělí budou jeho jezdci a tím více unaveni budou jejich koně; proto musí prováděti posuny stále mělčí, neboť i postup jednotek bude pomalejší, též proto, že bude prováděn podrobný průzkum.

5. Povětrnostní poměry jsou při přezvědách velmi důležité, neboť tu je prvním požadavkem „viděti“ a „pozorovati“ a to lze jediné za světla. Za ranního šera bylo by zbytečnou námahou vysílati průzkumné jezdecké hlídky, neboť jejich zvýšená námaha nebyla by nikterak úměrná k nedostatečným výsledkům takového tak říkajíc tápání jezdců ve tmách. Také součinnost letectva na přezvědách závisí na povětrnostních poměrech.

Konečně jest zásadou na přezvědách vyvinouti pokud možno největší rychlost, dokud nenarazíme na překážky, neboť musíme vždy bráti v počet tu okolnost, že budeme dříve či později v postupu zdržováni přirozenými překážkami na cestách, bojem s nepřítelem anebo jeho obcházením a pak času zbytečně ztraceného již nedostihneme a úkolu nedostojíme.

Co bude žádati velitel přezvědného oddílu od letky jezdecké brigády?

„Při pozorování pro jezdectvo usnadňuje letectvo zvláště přezvědnou jeho činnost zvědy na velkou vzdálenost.“ (G-V poslední odstavec 50. článku.)

Tuto činnost — „letecké přezvědy“ — řídí velitel armády neb

i výjimečně velitel jezdecké brigády právě tak jako „pozemní přezvědy“ jako samostatný celek.

Avšak letectvo přidělené jezdecké brigádě pomáhá účinně též pozemním přezvědným oddílům a to podobným způsobem jako pomáhá pěchotě: „Při pozorování pro pěchotu doprovází letectvo přechotu za boje a dodává jí při jejím postupu zprávy“ (G-V-50 čl.). Tedy letouny brigádní letky budou doprovázeti přezvědné oddíly, pozorovatí jejich postup, upozorňovat je na překážky, jež je očekávají, a hlavně budou zjednávatí spojení mezi různými přezvědnými oddíly a mezi nimi a velitelem jezdecké brigády.

Aby však letouny mohly tomuto úkolu dostáti, musí přesně znáti úmysl velitelů přezvědných oddílů, aby je vždy našly, musí si smluviti znamení, aby si rozuměly a aby mohly rychle a správně donést veliteli brigády zprávy o postupu a činnosti přezvědných oddílů, nebo přezvědným oddílům rozkazy velitele jezdecké brigády.

Aby tato činnost byla opravdu úspěšná, jest nevyhnutelně třeba, aby velitel přezvědného oddílu předem vše podrobně projednal s brigádním letectvem a aby mu oznámil, jak zamýšlí svůj úkol provéstí, kdy kde asi bude a kdy bude zvláště žádati, aby letci od něho převzali hlášení pro velitele jezdecké brigády.

Jak koresponduje velitel přezvědného oddílu s letcem?

Korespondence velitele přezvědného oddílu s letcem děje se v mezích ustanovení služebního předpisu G-VIII-1 podle předcházející úmluvy asi takto: 1. Letadlo hledá přezvědný oddíl v prostoru, ve kterém podle úmluvy asi má býti ve stanovenou dobu, a upozorňuje přezvědný oddíl — který bude zajisté skryt proti nepřátelskému pozorování — akustickým signálem. (Často bude toto letadlo také zvlášť označeno praporcem.) Radiotelegraficky bude vysílati volací značku a raketovými signály oznamovati: Jsem váš letoun! Kde jste?

Nato nosiči terčů vyloží identifikační terče (viz 5. přílohu G-VIII-1) přezvědného oddílu a vyžadují-li to poměry (viditelnost), zapálí oheň bengálský, hromadu dříví a pod.). Nato dá letadlo smluvené znamení „Rozumím“ — raketami nebo radiograficky a oznámí přezvědnému oddílu svá pozorování anebo rozkazy velitele jezdecké brigády. Tato korespondence z letadla k zemi jest snadno proveditelná buď opticky, nebo radiograficky, pro stručná sdělení, anebo i obšírná hlášení může oznámiti přezvědnému oddílu, shobením zprávy doložené i náčrtý. Zato korespondence se země k letadlu jest obtížnější a lze dosud podávat pouze zprávy velmi stručné, byť i ne méně důležité. Až do té doby, kdy malé letouny budou moci přistáti na S. V. přezvědného oddílu a převzítí od něho osobně veškerá hlášení, omezuje se tato korespondence na signalisaci signálním terčem, jimiž v různých soustavách (viz 6. přílohu k G-VIII-1) smluvených značek lze ohlásiti letadlu na příkl. „Přezvědný oddíl dosáhl mety 1. posunu“, „O nepříteli nemáme dosud zpráv“, „Narazili jsme na nepřátelské jezdectvo (pěchotu)“, „Další postup zaražen“, „Budeme útočiti“ a pod. Veškeré pokusy prováděné skoro ve všech armádách, aby letec mohl převzítí písemná hlášení se země, aniž přistane (kotvou, se stožárů a p.), nedosáhly úspěchu.

Pro jezdectvo na přezvědných jest spojovací letadlo jedním z nejúčinnějších a nejrychlejších

prostředků, aby mohlo své zprávy rychle zaslati veliteli jezdecké brigády a aby on opět jemu mohl dodati své rozkazy a konečně aby mezi různými přezvědnými oddíly zjednávalo spojení.

Řešení 3. otázky.

A.

Odpověď je obsažena v Polním řádu čl. 58, který má kandidát více nebo méně doslovně reprodukovati.

B.

(Pokračování úlohy z 1. a 2. otázky.)

Jaká bude situace přezvědného oddílu, když dne D v 5 h. dosáhne lesa Vysoká na jihovýchod od Dolních Jirčan?

Z řešení 2. otázky víme, že velitel přezvědného oddílu z a m ý š l i co nejrychleji a co nejdříve dosáhnouti zalesněných kopců Vlkové, které pak hodlá pečlivě prozkoumati. Jelikož dosud nenarazil na nepřitele, nebyl jeho úmysl nijak zhacen a proto bude situace přezvědného oddílu jednoduchá: z a j i š t ě n ý p o c h o d v t ě ž e sestavě, v jaké ráno vyrazil z Kunratic.

Jak vyrazil z Kunratic? Hodlaje v p r v n í m p o s u n u táhnouti rychle a popráti ještě svým jezdcům co největšího pohodlí, dal vyraziti nejdříve své nejrychlejší jednotce, četě obrněných automobilů a svěřil jí současně až do dalšího rozkazu úlohu p o c h o d o v ě hlídky; za nimi vyrazila ihned 1 jezdecká četa eskadrony jako p ř e d v o j přezvědného oddílu; četa kulometné eskadrony a zbytek normální eskadrony táhne jako h l a v n í v o j a dodá 1 roj pátračů jako z a d n í v o j.

V této zvolené sestavě hodlá uraziti velitel přezvědného oddílu první posun, ve kterém ještě není třeba, aby prováděl podrobný průzkum. Zato však v této sestavě všechny jednotky přezvědného oddílu mohou táhnouti svým o b v y k l ý m r u c h e m, aniž jedna druhou ruší anebo si navzájem překáží.

Velitel přezvědného oddílu nemá tedy čeho nařizovati? Ani se zřetelem k lesu Vysoká, který v celkově přehledném terénu tvoří jakousi clonu? Nikoliv. Bude povinností velitele p ř e d v o j e, aby se zřením k lesu Vysoká z b y s t ř i l s v á z a j i š ť o v a c í o p a t ř e n í tím, že před oním lesem rozmnoží počet zajišťovacích hlídek a že vyčká před lesem s připravenými zbraněmi výsledku jejich činnosti.

Řešení 4. otázky.

A.

Jezdeckto jest v y z b r o j e n o samočinnými zbraněmi, karabinou s bodákem, šavlí a maskou proti plynům a jest opatřeno ženijním náčiním. (G-V-čl. 56.)

J a k é s a m o č i n n é z b r a n ě m á m e n y n í u j e z d e c t v a ?

Každý střelecký roj jezdeckta má lehký kulomet F. M. (Fusil Mitrailleur) G. S. R. G. vz. 15 (viz K-I-9, K-I-6).

Kulometné eskadrony (čety) jsou vyzbrojeny kulometem „Š“ vz. 7/24 (viz K-I-5, K-I-6).

J a k j s o u v y z b r o j e n i j e d n o t l i v c i ?

U normálních eskadron jsou všichni poddůstojníci a jezdci ozbrojeni karabinou, bodákem a šavlí — kromě prvních

střelců a prvních pomocníků rojů střelců, jakož i eskadronního trubače, kteří mají místo karabiny samočinnou pistoli. Náhradní jezdci, podkovářští pomocníci, kuchaři, vozkové atd. — všichni, kdo nemají jezdeckých koní — nemají šavli. Důstojníci a rotmistři — u služeb ani rotmistři nemající jezdeckých koní — jsou ozbrojeni samočinnou pistolí, bodákem a šavlí.

U kulometných eskadron mají důstojníci, rotmistři, poddůstojníci i vojín bodák, pistoli a šavli kromě vodičů koní, podkovářských a zbrojářských poddůstojníků, kuchařů, vozků, kteří mají jen karabinu s bodákem, a náhradních kulometníků, kteří nemají šavli.

Vojíní cyklistických eskadron mají bodák a karabinu právě tak jako poddůstojníci a obsluha kulometů kulometné čtyřcyklistické eskadrony; první střelec a první pomocník rojů střelců, eskadronní trubač a telefonisti mají bodák a pistoli. Důstojníci a rotmistři mají ještě šavli.

Podobně jest ozbrojen personál eskadrony obrněných automobilů.

Jak dopravuje jezdecký sbor své zbraně?

Ruční střelné zbraně a bodák nosí jezdci při sobě, šavli mají zavěšenu na jezdeckém sedle.

Kulometry kulometných eskadron se dopravují na nosných koních (nikoliv na soumarských) a jsou připevněny na soumarských sedlech (viz IX. oddíl K-I-5).

U cyklistických eskadron nese voják-cyklista svůj bodák, opasek se sumkami a mošnu vždy při sobě; karabinu vezme na záda jen na bojišti anebo na zvláštní nařízení. Jinak je karabina uložena vlevo od vrchní rámové trubice kola, ústím hlavně vpřed.

První střelec veze lehký kulomet na svém kole v závěsech vlevo od vrchní roury rámové, ústím hlavně vzad.

Převoz těžkých kulometů se děje na speciálním kole pro kulomet (a jiném pro podstavec), na kterém je upevněn ve vodorovné poloze nad vrchní rámovou trubicí a nad řídítky ústím hlavně vpřed, hledím vzhůru, anebo celý na jednom motocyklu s postranním vozíkem (trojkolce). (Viz K-I-6, třetí část.)

Četa obrněných automobilů má 3 obrněné automobily po 2—4 kulometech.

B,

(Pokračování úlohy z 1., 2. a 3. otázky.)

Jak dosáhne velitel přezvědného oddílu zprávy o možnostech přechodu přes řeku Sázu mezi Kostelcem a Čerčany?

O tom musil již uvažovati, když měl projevit své rozhodnutí, jak hodlá provést svoji úlohu dne D, aby tato speciální úloha vhodně zapadla do rámce celé jeho přezvědné úlohy. V řešení 2. otázky vidíme také, že ve všeobecném operačním rozkazu pro přezvědy v 3. článku uvedl: Zamýšlím postupnými posuny dosáhnouti: a), b) kopců Vlková, c) odtud pak provedu průzkum přechodů přes řeku Sázu mezi Kostelcem a Čerčany.

Jak provede tento průzkum?

Průzkumnými hlídkami, a to tak, že po silnici pošle četu obrněných automobilů jako průzkumnou hlídku střední, napravo a nalevo od silnice pak průzkumné hlídky jezdecké.

Promysliv si cestou provedení této operace, jak ji zamýšlel, shledá po opětném rozboru všech prvků rozhodnutí, že úkol, terén, zprávy o nepříteli, vlastní situace i povětrnostní poměry se nezměnily a že tedy může tuto operaci průzkumu provést tak, jak ji zamýšlel. Doraziv v 5 h. 20 m. na křižovatku 1 km na západ od Střína vydá tento rozkaz:

Posun na řeku Sázavu a průzkum přechodů přes Sázavu					
Průzkumná hlídka č.	Složení	Cesta prosfor — cíl	Úkol	Hlášení	Poznámka
1	1 roj pátračů 1 cyklista 2 páry holubů	Střítn — Sedobrovice — Repčice — Mokřany — Lojovice — Pyšely — Vys. Lhota — želez. most u Čerčan	obhlídka železničního mostu u Spál. mlýna a průzkum brodů mezi tímto a Dv. Poříčí	kladná hlášení o nepříteli a o ev. zničených mostech zaslou též přímo veliteli jezd. brigády poštov. holuby	na Sázavě zjedná styk s průzkumnou hlídkou č. 2 na silnici Poříčí - Čerčany.
2	četa obrněných automobilů 1 motocyklista 1 pár holubů	Silnice Olešovice — Ládvé — Babice — Dnespeky — Poříčí	průzkum brodů u Dnespek a u Městečka, obhlídka mostu v Poříčí, možno-li též želez. mostu u Spál. mlýna		prevezme hlášení o průzkumu řeky od pr. hl. č. 1. a dodá mi je
3	1 družstvo 1 signalizační stanice	Nová Hospoda — Kamenice — Čakovice — Kostelec Zbořený	průzkum brodů mezi Kostelcem Zbořeným (vto) a Dnespeky (mimo)		Od 8 h čekají vystřídání Pr. hl. č. 1: v Horní Mrači Pr. hl. č. 2: u kostela v Poříčí Pr. hl. č. 3: ve Větrově

Jak odešle velitel přezvědného oddílu žádané hlášení o možnostech přechodu přes Sázavu veliteli jezdecké brigády?

„Každé hlášení má jen tehdy cenu, dojde-li včas na místo určení; hlášení zvláště důležitá nutno proto zasílati co nejrychleji.“ (G-VIII-1, čl. 13.)

Velitel jezdecké brigády čeká ve svém S. V. na hlášení o možnostech přechodu přes řeku Sázavu a chce je mít do 8 h. Kdy dostane tato hlášení velitel přezvědného oddílu od průzkumných hlídek, které odeslal v 5 h. 30 m.? Nejdříve zajisté dostane hlášení od čtyř obrněných automobilů, snad již asi v 6 h. 30, pak od průzkumné hlídky č. 3 asi v 7 h. 30 m. a konečně asi v 7 h. 45 m. od průzkumné hlídky č. 3 která měla nejdélší cestu až na Sázavu. Hlášení o výsledku průzkumu střední části Sázavy může tedy velitel přezvědného oddílu zaslati motocyklistou; hlášení o přechodech v pravé a levé části dostane však sám teprve asi 15—30 minut před 8. hodinou a tu by

bylo pozdě, odesílati tato hlášení motocyklistou, neboť hlášení by došla k veliteli jezdecké brigády příliš pozdě. Jak to tedy provede, aby vyhověl rozkazu velitele jezdecké brigády? Musí tedy užítí pojítka rychlého, ale také jednoduchého. Nejrychlejším pojítkem byla by nesporně radiotelegrafie. Neužije však tohoto pojítka ze dvojího důvodu. Jednak prozradil by nepříteli svoji přítomnost již na počátku své činnosti, kdy se s ním ještě ani nestřetl, jednak by nutným šifrováním a dešifrováním radiogramu dodání hlášení zdržel. Připomeneme-li si, že operujeme ve vlastním území nepřítelem a bojem ještě nedotčeném a že S. V. jezdecké brigády i přezvědného oddílu je na státní silnici, vroubené četnými státními telefonními i telegrafními vedeními, uhadneme ihned, že velitel přezvědného oddílu bude se snažiti, aby tohoto pojítka co možno nejvíce využil, dokud to bude možno, a šetřil svých vlastních pojítek pro dobu pozdější. Polní řád praví ve článku 218: „... Každý přezvědňý oddíl musí mítí potřebný personál a materiál k rychlému dodávání zpráv veliteli přímo nadřízené jednotky, t. j. radiotelegrafní vysílací stanici, j e d n o h o n e b o d v a t e l e g r a f i s t y, kteří by mohli event. užítí permanentní telegrafní sítě, automobil a několik poštovních holubů.“ Velitel přezvědného oddílu užije tedy permanentní telefonní sítě, aby v 7 h. 45 m. hlásil osobně veliteli jezdecké brigády z Dnespek výsledek své činnosti až na Sázavu a aby mu podrobně oznámil poměry přechodu přes řeku Sázavu. Velitel oddílu nesmí se však spoléhatí jedině na toto pojítko, které by snad právě v tu dobu nefungovalo, a proto učiní opatření, aby i průzkumné hlídky č. 1 a 2 zaslaly přímo veliteli jezdecké brigády kladné zprávy o nepříteli a o event. zničení mostů u Poříčí a u Čerčan, poštovními holuby, které jim přidělil. Přes to vše zajistil si však velitel přezvědného oddílu spolehlivé dodání důležitého hlášení o poměrech na řece Sázavě ještě tím, že domluvě se před odjezdem s brigádní letkou, vyžádal si, aby spojovací letadlo kroužilo (anebo i přistálo) v 7 h. 30 m. nad Dnespeký proto, aby pak mohlo rychle a spolehlivě donésti veliteli jezdecké brigády zprávy, které žádal od přezvědného oddílu. Vidíme, že se velitel přezvědného oddílu nespolehá jen na jedno pojítko, neboť „... Zkušenost ukázala, že žádné pojítko samo o sobě není úplně spolehlivé. Proto nutno spojení zajistiti všemi pojítky, jež jsou po ruce, a každé z nich zařídití tak, jako by mělo samo o sobě fungovati.“ (G-VIII-čl. 55.)

Řešení 5. otázky.

A.

J a k v y h l e d á v á j e z d e c t v o z p r á v y ?

H l a v n í v e l i t e l s t v í a n e b o v e l i t e l s t v í a r m á d y p o v ě ř u j e v y š š í j e z d e c k é j e d n o t k y (jezdeckou divisi anebo jezdeckou brigádu) vyhledáváním zpráv v š e c h d r u h ů (o nepříteli, o terénu, o komunikacích, o náladě a smýšlení obyvatelstva, o ubytovacích a zásobovacích poměrech a jiných) v určité, povšechně vymezené o b l a s t i a n e b o v u r č i t ě m v š e o b e c n ě m s m ě r u. Tuto činnost nazýváme: z v ě d y (francouzsky l'exploration).

Z v ě d y jezdecké vyšší jednotky budou obyčejně spojeny ještě s jinými úkoly této jednotky, buď současnými anebo postupnými. Tak na př. bude mítí ještě za úkol: zjednatí a udržovati dotyk se zjištěným nepřítelem až do příchodu vlastní armády, nebo obsadití určitou čáru, krytí oblast proti nepřátelským vpádům a nájezdům, rušití ne-

přátelský nástup, brzdit nepřátelský postup, hájit určitých přirozených přechodů anebo mostů, zahnat nepřátelské oddíly, krytí nástupu vlastní armády a jiné. Vyšší jezdecké jednotky na zvědách bude tedy třeba vždy bojovat. Kdykoliv to bude možno, bude tudíž zesílena pěchotou (na automobilech) a dělostřelectvem, i dalekonosným. Zprávy získané na zvědách zasílá vyšší jezdecká jednotka onomu velitelství, které je na zvědy vyslalo a pro něž pracuje a pro něž tyto zprávy jsou jedním z prvků operačního plánu (lze říci strategického manévru).

Jak provádí vyšší jezdecká jednotka své zvědy?

Velitel vyšší jezdecké jednotky utvoří přezvědné oddíly (détachements de découverte), které jsou výkonnými složkami vyšší jezdecké jednotky na zvědách. Jejich počet, sestava, síla a úkoly závisí od rozlohy oblasti anebo vzdálenosti, všeobecného směru zvěd vyšší jezdecké jednotky, od terénu (zda je schůdný, sjízdný, přehledný, kopcovitý, zalesněný), od úkolu (zda je snadný, nesnadný, ofensivní, defenzivní), od nepřítele (od toho, zda nepřítel byl již zjištěn či nikoliv, zda je početně silný, zda má četné jezdecké či zda ho nemá vůbec, zda je ofensivní anebo v defenzivě, od vlastní situace (od toho, zda vlastní jezdecké je svěží, anebo již značně unaveno, zda vlastní armáda zasáhne brzy či později či vůbec ne), a konečně od povětrnostních poměrů (od toho, zda činnost letectva je vyloučena či zda jest jeho součinnost s jezdeckem možná, zda jasné počasí dovoluje dobré pozorování, zda cesty a terén jsou suché či blátivé). Podle těchto poměrů vyšle velitel vyšší jezdecké jednotky potřebný počet přezvědných oddílů na přezvědy, každý v početní síle pohybující se mezi 1 eskadronou anebo i její částí a jezdeckou korouhví, a zesílí tyto přezvědné oddíly podle potřeby zásadně četami obrněných automobilů a těžkými kulomety anebo výjimečně pěchotou na kolech nebo na automobilech, dělostřelectvem (nejvíce 1 baterií) aneb i technickými vojsky. Každý přezvědný oddíl musí mít potřebný personál a materiál k rychlému dodávání zpráv.

Těmto přezvědným oddílům dá velitel vyšší jezdecké jednotky úkol (jaké zprávy mají vyhledávat, co mají činit na cíli, kdy a jak postupně se mají dostat k cíli vzhledem k ostatním přezvědným oddílům, jak mají zasílat hlášení) a určí jim směr anebo prostor, kde mají přezvídati, ponechává jim však dostatečnou volnost pro provedení přezvěd v rámci úkolu, jež dostaly.

Ve výjimečných případech nebudou poměry (úkol, terén, situace....) vyžadovat, aby v některém směru anebo na některé místo byl vyslán na přezvědy celý přezvědý oddíl; pak vyšle tam velitel vyšší jezdecké jednotky jen hlídku, které velí důstojník. Těmto hlídkám, plnícím podobnou úlohu jako přezvědné oddíly a vysílaným výjimečně místo přezvědých oddílů říkáme přezvědné hlídky.

Přezvědné oddíly nevyhledávají boje; zatarasí-li jim však nepřítel cestu, pak se nesmějí rozpakovat na nepřítele útočiti, aby mohly pokračovat v přezvědách — ovšem nemohou-li se mu vhodně vyhnouti, aniž odbočí od své původní úlohy. Budou útočiti často také proto, aby zajaly zajatce, kteří na přezvědách jsou vždy nejlepším pramenem zpráv o nepříteli.

Za přezvědnými oddíly táhnou pak zajištěně hlavní síly vyšší jezdecké brigády ve vzdálenosti a v sestavě takové, aby mohly co nejrychleji podporovat vyslané přezvědné oddíly, byly-li by nepřítelem zaraženy na souvislé frontě, anebo aby je zachytily, vrhl-li by je nepřítel zpět. Velitel vyšší jezdecké jednotky sbírá zprávy přezvědných oddílů (přezvědných hlídek) a souhrnná hlášení zasílá HVOA anebo velitelství armády, pro kterou pracuje.

Jak pracují přezvědné oddíly? Přezvědné oddíly přezvídají tím způsobem, že postupující posuny, vysílají před sebe průzkumné hlídky (réconnaissances) (anebo výjimečně průzkumné oddíly), jimiž prozkoumávají postupně prostor každého posunu. Hloubka posunu závisí od prvků každého rozhodnutí (úkolů, terénu...). Čím blíže k nepříteli, tím budou tyto posuny mělčí a průzkumné hlídky vysílané od přezvědného oddílu musí být četnější.

Průzkumné hlídky jsou zásadně organizační částice pod velením svých stálých velitelů: roje, družstva anebo výjimečně i čety. K zasílání získaných zpráv veliteli přezvědného oddílu přidělí jim velitel oddílu taková pojítka, která jim nepřekážejí v činnosti, ale která jsou jednoduchá a rychlá, jako na př. cyklistu, motocyklistu, signálisační soupravu, rakety, poštovní holuby. Je-li průzkumná hlídka výjimečně početnější, asi v síle čety, nazýváme ji pak průzkumným oddílem. Průzkumné hlídky i oddíly pracují pro přezvědný oddíl, boji se vyhýbají, zjištěného nepřitele však pozorují. Musí být čilé a vše vidět, aniž samy jsou viděny.

Jak provádějí průzkum hlídky průzkumné?

Průzkumné hlídky vysílají vpřed a v boky pátrače (éclaireurs) anebo je-li pátračů několik — pátrací hlídky. Ti pátrají pak po zprávách pro velitele průzkumné hlídky. Velitel hlídky dává jim přesně vymezené úkoly (na př. prohledat ten či onen dvorec, tu či onu stodolu, zahradu, nahlédnouti do úvozu, rokliny a prodloužit a křka jen obzor velitele průzkumné hlídky.

Abychom si ve vojenské mluvě dobře rozuměli, a abychom již při vyslovení názvů různých složek činnosti vyhledávání zpráv věděli, co jednotlivé složky mají činiti, je záhodno, abychom v užívání výrazů byli důslední. Proto opakují:

Vyšší jezdeckou jednotku (jezdeckou divisi, jezdeckou brigádu) posílá HVOA anebo armády na zvědy pro armádu. Taková vyšší jezdecká jednotka pak vysílá přezvědné oddíly (anebo výjimečně přezvědné hlídky), které přezvídají pro vyšší jezdeckou jednotku. Přezvědné oddíly vysílají průzkumné hlídky (anebo výjimečně průzkumné oddíly), aby prozkoumaly pásmo svěřené přezvědnému oddílu. Průzkumné hlídky pak konečně pracují vysílanými pátrači anebo pátracími hlídkami, pátrajícími po zprávách. Příště dále.